

“Biznesni rivojlantirish banki” ATB

Boshqaruvining

2024-yil “15” mart dagi

55 - sonli qaroriga

1-ILOVA

Yuridik departament

Metodologiya boshqarmasida

2024-yil “28” may da

66 - son bilan

“RO‘YXATGA OLINGAN”

“Biznesni rivojlantirish banki” ATB

Kuzatuv kengashining

2024-yil “27” may dagi

7 - sonli qarori bilan

“TASDIQLANGAN”

“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning
Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etish
Siyosati

“BIZNESNI RIVOJLANTIRISH BANKI” ATB
ICHKI ME‘YORIY HUJJAT

I. UMUMIY QOIDALAR.....	
Ta'riflar.....	5
II. MAQSAD VA QO'LLASH DOIRASI	10
Siyosatning maqsadi va vazifalari.....	11
Siyosatni tasdiqlash va qayta ko'rib chiqish.....	11
Tomonlarning huquqlari.....	11
Me'yoriy-huquqiy baza.....	11
III. FUNKSIYA VA MAJBURIYATLAR.....	11
Bank Kuzatuv kengashining funksiya va majburiyatlari.....	12
Bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasining funksiya va majburiyatlari.....	13
Bank Boshqaruvining funksiya va majburiyatlari.....	13
Komplayens nazorat departament direktorining funksiya va majburiyatlari.....	13
Sanksiyaviy komplayens boshqarmasining funksiya va majburiyatlari.....	14
Bank xodimlarining sanksiyalar bo'yicha funksiya va majburiyatlari (Komplayens nazorat departamenti xodimlaridan tashqari).....	16
Uchinchi himoya chizig'i.....	17
Mijozlar va uchinchi shaxslarning funksiya va majburiyatlari.....	18
IV. ME'YORIY TARTIBGA SOLISH.....	18
V. TAVAKKALCHILIKKA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV.....	18
Omillar.....	19
Sanksiyalar xavfini baholash.....	20
VI. XALQARO SANKSIYALAR RO'YXATLARINI BOSHQARISH.....	20
Global ro'yxatlar.....	21
Ichki kuzatuvlar ro'yxatlari.....	21
Ro'yxatlarni yangilash va taqdim etish uchun javobgarlik.....	22
VII. XALQARO SANKSIYALAR RO'YXATIGA KIRITILGAN SHAXSLARNI ANIQLASH.....	22
Mijozlarni tekshirish.....	22
Mavjud mijozlarni skriningdan o'tkazish.....	23
Mijozlar ma'lumotlar bazasini to'liq tekshirish.....	23
Delta skrining.....	23
To'lovlarni skriningdan o'tkazish.....	23
VIII. XODIMLAR VA UCHINCHI SHAXSLARNI SKRININGDAN O'TKAZISH.....	24
Uchinchi tomon yetkazib beruvchilarni tekshirish.....	24
IX. SANKSIYALAR SKRINING NATIJALARIGA JAVOB BERISH.....	24
Potensial ijobiy tasodiflarni tekshirish va eskalatsiya (<i>keskinlashish</i>) jarayonlarini o'rganish.....	24
Mijoz operatsiyalarini rad etish yoki hisobvaraqlarini «блокировка» qilish	25

X. HISOBOT.....	26
XI. O'QITISH VA DOIMiy RAVISHDA MALAKANI OSHIRIB BORISH.....	27
XII. HODISALARNI QAYD ETISH VA MA'LUMOTLARNI SAQLASHNI TASHKIL ETISH.....	27
XIII. YAKUNIY QOIDALAR.....	27
BANK TARKIBIY BO'LINMALARI BILAN O'ZARO HAMKORLIK QILISH TARTIBI (1-ILOVA).....	29
RISKLARNI BAHOLASH MATRITSASI (2-ILOVA).....	37

“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etish Siyosati

I. Umumiy qoidalar

1. “Biznesni rivojlantirish banki” ATB (keyingi o‘rinlarda – bank)ning Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etish siyosati (keyingi o‘rinlarda – siyosat) O‘zbekiston Respublikasining “O‘zbekiston Respublikasining Markaziy banki to‘g‘risida”gi (ro‘yxat raqami: 582, 2019-yil 11-noyabr), “Banklar va bank faoliyati to‘g‘risida”gi (ro‘yxat raqami: 580, 2019-yil 5-noyabr), “Bank siri to‘g‘risida”gi (ro‘yxat raqami: 530-II, 2003-yil 30-avgust) qonunlariga, Markaziy bankning “Markaziy bank tomonidan tijorat banklarining ichki me‘yoriy hujjatlariga qo‘yiladigan talablar to‘g‘risida”gi (ro‘yxat raqami: 916-son, 2000-yil 5-aprel) Nizomiga hamda boshqa me‘yoriy-huquqiy hujjatlarga muvofiq ishlab chiqilgan.

2. Ushbu siyosat “Biznesni rivojlantirish banki” ATB tomonidan xalqaro tashkilotlar va alohida davlatlar tomonidan belgilangan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarni amalga oshirish va ularga rioya qilish bo‘yicha asosiy maqsad, tamoyil va minimal talablarni, shuningdek, sanksiya xatarlarini boshqarish vazifalarini belgilaydi. Bu asosida bank tuzilmasining barcha darajalarida sanksiya xatarlarini aniqlash va boshqarish protseduralar, shuningdek, sanksiyalar xavfini boshqarish uchun mas‘ul bo‘lgan bankning mas‘ul xodimlari amalga oshiradilar.

3. Bankning xatarlarni boshqarish va bank xodimlari, mijozlari va boshqa tegishli uchinchi shaxslar tomonidan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya qilish bo‘yicha o‘rnatilgan minimal talablarda bankning quyidagi masalalarga yondashuvini ifodalaydi:

maxsus iqtisodiy choralar va sanksiya talablarini hisobga olgan holda xodimlarning vazifa va majburiyatlari;

maxsus iqtisodiy choralar va sanksiya talablariga rioya qilish maqsadida mijozlarga va boshqa tomonlarga qo‘yiladigan talablar;

xalqaro tashkilotlar va ayrim davlatlarning talablarini o‘z ichiga olgan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya qilish;

sanksiya xatarlariga ta‘sir etuvchi omillarni baholash;

bank tomonidan qo‘llaniladigan sanksiya rejimi va talablari;

sanksiyalar ro‘yxatini yangilash;

mijozlar, kontragentlar va amalga oshirilayotgan operatsiyalarni xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etilishini muntazam tekshirib borish;

bank tomonidan mijozlar identifikatorlari, bitim tomonlari va boshqa shaxslarning sanksiyalar ro‘yxati bilan potensial ijobiy mos kelishini tekshirish va keyinchalik sanksiyalar skriningi natijasida tranzaksiyalar va mijozlarning hisobvaraqlariga band solish/rad etish;

siyosatning buzilishi va sanksiyalar ro'yxati bilan mos bo'lgan tasodiflar to'g'risida tashqi va ichki hisobotlarni tayyorlash;

xodimlarni ilg'or amaliyotlarga muvofiq xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya qilish bo'yicha o'qitish;

sanksiya xatarlari bilan bog'liq ma'lumotlar va hodisalarni qayd etishni va saqlashni tashkil etish;

sanksiya va taqiqlar ro'yxatida mavjud yuridik va jismoniy shaxslarning mijozlar bazasida mavjudligini monitoring qilish.

Siyosat amaldagi xalqaro amaliyotlarga muvofiq iqtisodiy va moliyaviy sanksiyalarni qo'llash qoidalariga asosan ishlab chiqilgan.

4. Ta'riflar. Ushbu siyosatda quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

IABS	avtomatlashtirilgan bank tizimi
AQSh sanksiyalariga rioya qilishga majbur bo'lgan shaxslar	AQSh sanksiyalari, asosan, AQSh fuqarolari va doimiy rezidentlari (yashil karta egalari), ularning joylashgan joyidan qat'i nazar, AQSh qonunchiligida ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslar (shu jumladan, xorijiy filiallar) va AQShda joylashgan har qanday shaxsga qo'llaniladi. Agar bunday shaxslar Qo'shma Shtatlar bilan faoliyatini bog'laydigan "AQSh vositachisi" bilan bitimlar tuzsa, masalan, AQSh dollarida ko'rsatilgan bitim, odatda AQSh moliya tizimidan foydalanishni nazarda tutsa, sanksiyalar AQSh rezidentlari bo'lmagan shaxslarga ham qo'llanilishi mumkin. Bundan tashqari, AQShning ba'zi sanksiyalari, hatto AQSh vositachisi bo'lmagan taqdirda ham, AQSh rezidentlari bo'lmagan shaxslarga nisbatan qo'llanilishi mumkin.
Bosh ofis	Tarkibiy bo'linmalarni boshqarish uchun mas'ul bo'lgan bankning ma'muriy markazi.
Birinchi himoya chizig'i	Bank mijozlariga bevosita xizmat ko'rsatadigan, shuningdek, mijozlar bo'yicha tavakkalchiliklarni aniqlash uchun javobgar bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmalari.

Buyuk Britaniyaning sanksiyalariga rioya qilishga majbur bo'lgan shaxslar	Sanksiyalar to'g'risidagi qonunga binoan qabul qilingan qoidalar Buyuk Britaniyada, shu jumladan, Shimoliy Irlandiyada ham qo'llaniladi. Ushbu Qoidalarining taqiqlari va talablari Buyuk Britaniya fuqarolarining xatti-harakatlariga taalluqlidir. Bunga Buyuk Britaniyada joylashgan barcha shaxslar (shu jumladan, uning hududiy suvlari), Buyuk Britaniyadan tashqaridagi Buyuk Britaniya fuqarolari va Buyuk Britaniyaning qonunlariga muvofiq ro'yxatdan o'tgan yoki tashkil etilgan tashkilotlar kiradi. Hukumat siyosati Buyuk Britaniyaning sanksiyalarini iloji boricha samarali qilish uchun Britaniyaning chet eldagi hududlarida va unga tegishli bo'lgan hududlarida kuchga kirishini ta'minlash, shuningdek, sanksiyalar funt sterlingda ko'rsatilgan bitimlarga nisbatan qo'llaniladi (Buyuk Britaniyaning moliyaviy tizimidan foydalaniladi).
Yevropa Ittifoqi sanksiyalariga rioya qilishga majbur bo'lgan shaxslar	Yevropa Ittifoqi sanksiyalari ekstraterritorial tusga ega emas va faqat Yevropa Ittifoqi yurisdiksiyasi mavjud bo'lganda qo'llaniladi, ya'ni ma'lum bir faoliyat turini Yevropa Ittifoqiga bog'laydigan "aloqa" mavjud bo'lganda. Yevropa Ittifoqi sanksiyalarini: Yevropa Ittifoqi hududida, shu jumladan, uning havo hududida; Yevropa Ittifoqiga a'zo davlat yurisdiksiyasidagi har qanday havo yoki boshqa kemada; Yevropa Ittifoqiga a'zo davlat fuqarosi bo'lgan har qanday shaxsga, bunday shaxs Yevropa Ittifoqi hududida yoki undan tashqarida bo'lishidan qat'i nazar; Yevropa Ittifoqi hududida yoki undan tashqarida joylashgan, Yevropa Ittifoqiga a'zo Davlat qonunchiligida ro'yxatdan o'tgan yoki tashkil etilgan har qanday yuridik shaxs, tashkilot yoki organga; Yevropa Ittifoqiga a'zo davlatlar hududida ro'yxatdan o'tmagan har qanday yuridik shaxsga, tashkilot yoki organga, agar ular o'z faoliyatini Yevropa Ittifoqi doirasida to'liq yoki qisman amalga oshirsa, shuningdek, Yevro pul birligida ifodalangan bitim, bu odatda Yevropa Ittifoqi moliya tizimidan foydalanishni o'z ichiga olganligi sababli qo'llash mumkin.
"Внутренний контроль"	IABSDan olingan ma'lumotlarga asoslangan

	avtomatlashtirish jarayonlarini o'z ichiga olgan Komplayens nazorat departamenti uchun ishlab chiqilgan ichki nazorat sohasidagi maxsus dasturiy modul.
Ikkinchi himoya chizig'i	Bankda sanksiyaviy risklarni boshqarish, tegishli jarayonlar, texnologiyalarni o'z ichiga olgan risklarni boshqarish bo'yicha metodik yondashuvni ishlab chiqish va amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan, bank mijozlari bilan bevosita aloqada bo'lmaydigan Komplayens nazorat departamenti tarkibidagi bo'linma.
Istisnolar va litsenziyalash	Muayyan holatlarda qo'llaniladigan sanksiyalar uchun ba'zi taqiqlardan (savdo, moliya, transport, immigratsiya) istisnolar belgilanadi.
Komplayens nazorat departamenti	Bankning biznes-jarayonlarga rioya etilishini amalga oshiruvchi tarkibiy bo'linmasi, shuningdek, jinoiy daromadlarni legallashtirishga, terrorizmni moliyalashtirishga va ommaviy qirg'in qurollarini tarqatishni moliyalashtirishga qarshi kurashish sohasidagi nazorat jarayonlarini o'zida mujassam etgan nazorat.
Mijoz	Bank mahsulotlari va/yoki xizmatlaridan foydalanuvchi jismoniy yoki yuridik shaxs.
NON-SDN ro'yxati (Non-SD Menu-Based Sanctions, NS-MBS)	OFAC tomonidan shakllantirilgan ro'yxatiga maxsus toifalar va taqiqlangan ro'yxatiga kirmaydigan shaxslar, OFAC nazorat ostidagi sanksiya ro'yxatiga kiruvchi mamlakatlar tomonidan nazorat qilinadigan yoki faoliyat ko'rsatayotgan jismoniy va yuridik shaxslar.
OFAC (Office of Foreign Assets Control)	AQSh Xorijiy aktivlarni nazorat qilish boshqarmasi
OFAC litsenziyasi	OFAC litsenziyasi (OFAC license) – bu AQSh Moliya vazirligining Xorijiy aktivlarni nazorat qilish idorasi (OFAC) tomonidan ma'lum bir faoliyat turini yoki ushbu litsenziyasiz taqiqlangan alohida bitimni amalga oshirish uchun berilgan ruxsat.
Sanksiyalar	xalqaro tashkilotlar yoki davlatlar tomonidan ayrim mamlakatlar, aniq subyektlarga nisbatan belgilangan xalqaro iqtisodiy cheklov choralar.
Sanksiya manbalari	AQSh Xorijiy aktivlarni nazorat qilish boshqarmasi (OFAC), BMT Xavfsizlik Kengashi (UN Security Council), Moliyaviy jinoyatlarga qarshi kurash tarmog'i (FinCEN), Sanoat va xavfsizlik byurosi (BIS), Moliyaviy sanksiyalar boshqarmasi (OFSI), Yevropa Ittifoqi (EU) va

	Buyuk Britaniya Moliya vazirligi (HM Treasury).
Sanksiya ostidagi shaxs (yoki sanksiya ostidagi subyekt)	Hozirda amalda bo'lgan sanksiya manbalari tomonidan e'lon qilingan sanksiya ro'yxatiga kiritilgan tashkilotlar, jismoniy va/yoki yuridik shaxslar, shu jumladan,: BMT Xavfsizlik Kengashining konsolidatsiyalangan sanksiyalar ro'yxati; Tarmoq sanksiyalari (non-SDN, SDN bo'lmagan-maxsus belgilanmagan fuqarolar) ro'yxati; OFAC tomonidan e'lon qilingan maxsus toifadagi shaxslar va taqiqlangan shaxslar ro'yxati, sanksiyalardan bosh tortgan chet ellik shaxslar ro'yxati; Yevropa Ittifoqi tomonidan e'lon qilingan jismoniy va yuridik shaxslar sanksiyalar ro'yxati; Sanksiya manbalari tomonidan kiritilgan boshqa tarmoq sanksiyalar ro'yxati.
Sanksiya qonunchiligi	Iqtisodiy, sanoat, moliyaviy va (yoki) savdo sanksiyalarini tartibga soluvchi har qanday qonunlar, qoidalar yoki embargolar.
Sanksiya cheklovlari	Shaxsga (jismoniy yoki yuridik shaxsga yoki sanksiyalar ostida bo'lgan boshqa shaxsga) tegishli yoki uni nazorat ostidagi aktivlar, moliyaviy vositalar va mablag'larga cheklovlar.
Sanksiyalar ro'yxati	AQSh Xorijiy aktivlarni nazorat qilish boshqarmasi (OFAC), Moliyaviy jinoyatlarga qarshi kurash tarmog'i (FinCEN), AQSh Savdo vazirligi Sanoat va xavfsizlik byurosi (BIS), Moliyaviy sanksiyalarni amalga oshirish boshqarmasi (OFSI), Yevropa Ittifoqi komissiyasi (EU), Buyuk Britaniya Moliya vazirligi (HM Treasury) va boshqa xorijiy mamlakatlarning vakolatli organlari tomonidan nashr etilgan ro'yxat va boshqa xorijiy mamlakatlarning vakolatli organlari.
Sanksiya hududi	Sanksiya qonunchiligi bilan qamrab olingan har qanday hudud.
Sanksiyalar skriningi va tekshirish tizimlari	Bankning IABS tizimida sanksiyalar skrining tizimi va SWIFT tomonidan ishlab chiqilgan TSS (tranzaksiyalarda sanksiyalarni aniqlab beruvchi skrining modul dasturi) sanksiyalar skrining tizimi.
Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi xodimlari	Sanksiya nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan Bankning Komplayens nazorat departamenti tarkibiy bo'linmasi xodimlari

Savdo sanksiyalari	Savdo sanksiyalar bo'yicha taqiqlar: tovarlar va texnologiyalarni import qilish, eksport qilish, o'tkazish, ko'chirish, yetkazib berish yoki sotib olish; tovarlar va texnologiyalar bilan bog'liq xizmatlarni taqdim etish yoki sotib olish; boshqa moliyaviy bo'lmagan xizmatlarni taqdim etish yoki sotib olish.
Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi (keyingi o'rinlarda – "boshqarma")	Sanksiyalarni nazorati bo'yicha mas'ul bo'lgan Komplayens nazorat departamentining tarkibiy bo'linmasi.
Sanksiyalar sohasida vakolatlarga ega bo'lgan mahalliy davlat tuzilmalari	Moliyaviy va iqtisodiy sanksiyalar, shuningdek, taqiqlar (embargo) bo'yicha tegishli ko'rsatma va topshiriqlarni berish vakolatlariga ega bo'lgan Markaziy davlat organlari.
SDN ro'yxati (Specially Designated Nationals) maxsus toifadagi va taqiqlangan shaxslar ro'yxati)	OFAC sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan mamlakatlar, jismoniy va yuridik shaxslar, shuningdek, ushbu mamlakatlar nazorati ostidagi yoki uning nomidan faoliyat yuritayotgan jismoniy va yuridik shaxslar. Amerika fuqarolari va kompaniyalariga ular bilan biznes aloqalarni o'rnatilishi, savdo cheklovlari, texnologiyalarni eksport qilish, qayta eksport qilish va o'tkazish taqiqlanadi. Avtomatik ravishda sanksiyalar ro'yxatidagi bir yoki bir nechta shaxslar/kompaniyalarning ulushi 50 foiz yoki undan ko'p bo'lgan kompaniyalarga ham qo'llaniladi.
SSI (Sectoral Sanctions Identification) ro'yxati	Moliya, energetika, mudofaa va kon-metallurgiya kabi faqat muayyan operatsiyalarni taqiqlovchi sektoral sanksiyalar. Ular kredit berish va investitsiya xizmatlarini ko'rsatish bo'yicha cheklovlarni, qurol-yarog', harbiy texnika va ikki maqsadli texnologiyalarni, shuningdek, yuqori texnologiyali uskunalari va texnologiyalarni (xususan, chuqur dengiz hududlarida, arktika tokchasida va slanes qatlamlarida neft qidirish va qazib olish loyihalarida foydalanish uchun) taqiqlashni o'z ichiga oladi.
To'liq moslik	Mijoz yoki operatsiya ishtirokchisining identifikatsiya (qiyosiy) ma'lumotlari sanksiyalar ro'yxatida keltirilgan ma'lumotlar bilan to'liq mos kelishi.
Operatsiya ishtirokchilari	Mijozlar, ularning vakillari, operatsiyada ishtirok etayotgan mijoz hamkorlari (xalqaro operatsiyalar bo'yicha vakillik va vositachilik moliyaviy tashkilotlarini hisobga olgan

	holda), shuningdek, mijoz bilan bog'liq shaxslar (nazorat qiluvchi yoki nazorat ostida bo'lgan shaxslar).
Operatsiyalarni to'xtatib turish	Mijozning pul mablag'lari yoki mijozning boshqa mulki bilan boshqa yuridik ahamiyatga molik harakatlarni amalga oshirishi, boshqa shaxslarga o'tkazishi, konvertatsiya qilishi, egalik qilishi va foydalanishga topshirish to'g'risidagi farmoyishlari ijrosini to'xtatib turish.
O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki	O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq pul-kredit siyosati, O'zbekiston Respublikasi moliya sektoridagi tartibga solish va prudensial nazorat, shuningdek, boshqa maqsad va vazifalar uchun javob beradigan davlat organi.
UN yoki BMT	Birlashgan Millatlar tashkiloti.
Uchinchi himoya chizig'i	Birinci va ikkinchi himoya chiziqlari javobgarligi bilan bog'liq jarayonlarning ichki auditini o'tkazish uchun mas'ul bo'lgan bank tarkibiy bo'linmasi.
Bankning hududiy tarkibiy bo'linmalarida Komplayens nazorat tuzilmalari	Bankning asosiy tuzilmasiga (shtat tarkibiga) kiruvchi, lekin tarkibiy bo'linmalarda (hududiy/bank xizmatlari ofisi va markazlari) faoliyat yuritadigan Komplayens nazorat departamenti xodimlari.
Xalqaro iqtisodiy sanksiyalar (xalqaro sanksiyalar)	Davlatlar va xalqaro tashkilotlar tomonidan xalqaro huquqbuzarlik uchun javobgarlikdan bosh tortgan davlatlarga qarshi qo'llaniladigan, ayrim mamlakatlar va shaxslarning tashqi iqtisodiy faoliyat erkinligini cheklashga qaratilgan choralari.

II. MAQSAD VA QO'LLASH DOIRASI

5. Siyosatning maqsadi va vazifalari

Bank tomonidan xalqaro sanksiyalarga rioya qilinishining asoslari:

- 1) O'zbekiston Respublikasining Birlashgan Millatlar tashkilotiga a'zo bo'lishi;
- 2) xorijiy banklar bilan vakillik munosabatlarining mavjudligi;
- 3) xalqaro sanksiyalarni qo'llashning ekstraterritorial xususiyati.

Ushbu sanksiya siyosatining maqsadi – xalqaro tashkilotlar va (yoki) alohida davlatlar tomonidan qo'llanilgan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya qilmaslik bilan bog'liq komplayens risklarini minimallashtirishdan iborat.

Sanksiya talablariga rioya qilmaslik:

- 1) Bankning ishbilarmonlik obro'sini yo'qotishi;
- 2) bankning o'z mablag'lariga, shuningdek, bank mijozlarining mablag'lariga band solish (muzlatish);

- 3) maxsus iqtisodiy choralarni qo'llash to'g'risidagi qarorlarda ko'rsatilgan shaxslar bilan bog'liq taqiqlar va cheklovlarni buzgan va (yoki) chetlab o'tish orqali amalga oshirilgan bitimlar (operatsiyalar) summasidan bir necha baravar ko'p bo'lgan jarimalar qo'llanishi;
- 4) yirik banklar bilan mavjud vakillik munosabatlarning to'xtatilish xavfi.

Siyosatning vazifalari:

1) Bank tomonidan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarni amalga oshirish va ularga rioya qilish masalalari bo'yicha qarorlar qabul qilish tizimini shakllantirish;

2) bank tomonidan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarni amalga oshirish va ularga rioya etilishini ta'minlovchi samarali tartib va mexanizmlarni ishlab chiqish, joriy etish va amalga oshirish;

3) bank tomonidan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etilishini ta'minlovchi tartib va mexanizmlarni amalga oshirish va ularga rioya etishning to'liqligi va sifatini nazorat qilinishini ta'minlash.

Sanksiya siyosatining talablari bankning barcha mijozlariga, shuningdek, bank faoliyatining barcha sohalariga taalluqlidir va egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, bankning barcha xodimlari tomonidan amal qilinishi majburiydir.

6. Siyosatni tasdiqlash va qayta ko'rib chiqish

Ushbu siyosat bankning Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi (ushbu siyosatda belgilangan funksiya va majburiyatlarga muvofiq). Mazkur siyosatga O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari talablari va qo'llaniladigan eng ilg'or amaliyotlarga muvofiq zarurat bo'lganda o'zgartirish va qo'shimchalar kiritiladi.

Siyosat vaqti-vaqti bilan tahlil qilinadi va zarur hollarda qayta ko'rib chiqiladi.

7. Tomonlarining huquqlari

Ba'zi hollarda xorijiy vakolatli tashkilotlar tomonidan cheklov choralarini qo'llashni osonlashtirish uchun umumiy yoki maxsus litsenziyalar berish orqali muayyan istisnolarni o'rnatishi mumkin.

Regulyator yoki boshqa vakolatli organlarning ko'rsatmalariga binoan hamda risk darajasi yuqori bo'lgan holatlarda qaror qabul qilinishida, tegishli asoslantiruvchi hujjatlar bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasiga taqdim etilib, ushbu qo'mitaning tegishli qaroriga muvofiq amalga oshiriladi.

Qabul qilinadigan qarorlar bayonnoma bilan rasmiylashtiriladi.

8. Me'yoriy-huquqiy baza

Ushbu siyosat xalqaro tashkilotlar yoki davlatlarning ayrim mamlakatlar, muayyan subyektlar yoki faoliyatning ayrim turlariga nisbatan talablariga muvofiq ishlab chiqilgan.

III. FUNKSIYA VA MAJBURIYATLAR

9. Siyosat xalqaro iqtisodiy sanksiyalar doirasida bank xodimlari, mijozlari va boshqa uchinchi shaxslarning majburiyatlariga nisbatan minimal talablarni belgilaydi. Siyosat

andozalarini faoliyatda qo'llanilishi uchun javobgarlik bankning barcha xodimlariga yuklatilgan.

Mahalliy va xalqaro tartib va qoidalariga muvofiq bank xodimlarining boshqa majburiyatlardan tashqari asosiy quyidagi funksiyalari keltirilgan:

Bank Kuzatuv kengashining funktsiya va majburiyatlari:

Siyosatni tasdiqlash;

siyosatni amalga oshirilishi va unga rioya etilishi ustidan umumiy nazorat qilish;

siyosatga o'zgartirish va qo'shimchalarni tasdiqlash;

siyosatni (uning elementlarini) tahlil qilish, qayta ko'rib chiqish va yangilashni ta'minlash hamda siyosat ijrosini (shu jumladan, global sanksiyalarni qo'llash masalalarini) davriy asosda nazorat qilish va zarur qarorlar qabul qilish;

bankda siyosatni amalga oshirishning ahamiyati to'g'risida samarali aloqani ta'minlash;

bankning sanksiyalarga muvofiqligini ta'minlash uchun samarali va natija beradigan yetarli resurslar va texnik imkoniyatlar mavjudligini ta'minlash;

Komplayens nazorat departamentining, shu jumladan, sanksiyaviy komplayens hisobotini tinglaydi.

Bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korruptsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi funktsiya va majburiyatlari:

Siyosatni qayta ko'rib chiqish, sanksiya xatarini va risk appetitini baholashni ta'minlash (zarurat bo'lganda);

murakkab holatlarni tahlil qilishda ishtirok etish;

bank xodimlarini o'qitish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma bilan birgalikda Bankdagi har bir funktsiya doirasida sanksiyalar bo'yicha

yillik o'quv dasturining bajarilishi va bajarilishini ta'minlash.

bank Boshqaruvi taklifiga binoan risk darajasi yuqori bo'lgan holatlarda, asoslantiruvchi hujjatlariga asosan qaror qabul qiluvchi kollegial organi.

Bank Boshqaruvining funktsiya va majburiyatlari:

Faol aloqa orqali siyosatni amalga oshirish va Bank o'z faoliyati doirasida siyosat va u bilan bog'liq tartiblarga rioya qilish muhimligini kuchaytirish;

birinchi himoya chizig'ini muntazam tekshiruvlar va testlar orqali sanksiyalarga muvofiqligi dasturini amalga oshirish, qo'llab-quvvatlash va takomillashtirish, siyosatga rioya qilishning bir qismi sifatida operatsion jarayonlar va amaliyotlarni baholash;

sanksiyalar bilan bog'liq masalalarning ustuvorligini ta'minlash va sanksiyalar muvofiqligini kuchaytirish bilan bog'liq tegishli mexanizmlar, jarayonlar va amaliyotlarni, shu jumladan, IT yechimlari va resurslarini joriy etish;

bank tarkibiy bo'linmalaridan xalqaro sanksiyalar bilan bog'liq mijozlar va bitimlar to'g'risida olingan xabarlarga muvofiq o'z vaqtida tegishli choralarni ko'rish. Bunday xabarlar bo'yicha yuqori darajadagi sanksiya xavfi bo'lgan har qanday munosabatlar o'rnatilgunga qadar yoki tegishli hollarda sanksiyalar qo'llaniladigan subyekt yoki mamlakatlarga nisbatan to'lovlarni amalga oshirishdan oldin qarorlarni qabul qilish;

**Komplayens nazorat departamenti
direktorining vazifa va
majburiyatlari:**

Bankda ushbu siyosatni amalga oshirilishini nazorat o'rnatish;

**Sanksiyaviy komplayens
boshqarmasining funksiya va
majburiyatlari (ikkinchi himoya
chizig'i):**

bank biznes jarayonlarini sanksiya talablariga muvofiqligini o'rganishda bevosita ishtirok etadi hamda tegishli tarkibiy bo'linmalarga biznes jarayonlarni o'rganish yuzasidan tahliliy ma'lumotlarni taqdim etish.

bankning vakolatli organlarini, shu jumladan, bank Kuzatuv kengashini va tegishli qo'mitalarni siyosatning bajarilishi yoki uning har qanday buzilishi to'g'risida xabardor qilish;

mahalliy va global darajadagi asosiy tartibga soluvchi organlar bilan o'zaro aloqalarni amalga oshirish.

Bankning amaldagi ichki me'yoriy hujjatlariga muvofiq siyosatni amalga oshirish;

bankning tarkibiy bo'linmalarida siyosatni amalga oshirishni nazorat qilish va monitoring qilish;

vakolatli organlarni xalqaro sanksiyalar bilan bog'liq har qanday tegishli vaziyat yoki bitimlar to'g'risida darhol xabardor qilish.

Sanksiyalar qo'llaniladigan individual bitimlarni qayta ko'rib chiqish. Shu bilan birga, har bir operatsiya alohida ko'rib chiqiladi va barcha tasdiqlovchi hujjatlar va ma'lumotlar amalga oshirilishidan oldin Bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasiga taqdim etilishi mumkin;

bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasiga o'tkazilgan tadbirlar to'g'risida choraklik hisobotlarni taqdim etish;

O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankiga xalqaro sanksiyalar masalalari bo'yicha oylik hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish;

xalqaro sanksiyalar va bank faoliyati bilan bog'liq masalalar yuzasidan rahbariyat topshirig'i bo'yicha tavsiyalar va (yoki) takliflar tayyorlash;

bank mijozlarining xorijiy valyutadagi operatsiyalari Bankda qabul qilingan sanksiyalar ro'yxatiga muvofiqligini tekshirish;

siyosatni amalga oshirish, shuningdek, Bankda xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya qilmaslik xavfi ostida bo'lgan sohalar, faoliyat turlari va biznes-jarayonlarni aniqlash masalalari yuzasidan biznes bo'linmalari bilan o'zaro hamkorlik qilish;

sanksiyalar ro'yxatining o'z vaqtida yangilanishini nazorat qilish;

sanksiyalarga muvofiqlik bilan bog'liq siyosat va jarayonlarda zarur o'zgarishlarni tahlil qilish va taklif kiritish;

sanksiyalarga muvofiqlik bo'yicha o'quv dasturlarida ishtirok etish;

xalqaro sanksiyalar masalalari bo'yicha ichki/tashqi audit va mahalliy nazorat organlari bilan o'zaro aloqalar o'rnatish;

tegishli resurslar, IT infratuzilmasi va texnik imkoniyatlaridan foydalanish yuzasidan taklif kiritish;

bankda xalqaro sanksiyalarga rioya qilish tizimining samarali ishlashini ta'minlash va

nazorat qilish, shu jumladan, sanksiya ro'yxatlari va sanksiya xavfi yuqori yurisdiksiyalari ro'yxatini shakllantirish va aktualligini ta'minlash;

Boshqarma faoliyati bilan bog'liq uslubiy hujjatlar (metodologiya) va ko'rsatmalarni ishlab chiqish;

tarkibiy bo'linma va BXO/BXMLardagi xodimlari uchun o'quv treninglar tashkil etish;

bankning o'quv markazi bilan birgalikda treninglar tashkil etish;

mas'ul departament xodimlari tomonidan SWIFT xalqaro moliyaviy axborotlar almashuvini telekommunikatsiyalar tizimi orqali sanksiya masalalariga doir korrespondent Banklarning so'rovlari bo'yicha yuboriladigan xabarlarni tekshirish va tasdiqlash.

Bank xodimlarining sanksiyalar bo'yicha funksiya va majburiyatlari (Komplayens nazorat departamenti xodimlaridan tashqari):

Bankning barcha xodimlari egallagan lavozimidan qat'i nazar siyosatga doimiy ravishda rioya qilish;

Bank mahsulotlari va xizmatlarini ko'rsatishda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sanksiya xatarlari to'g'risida ma'lumot berish;

Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya qilish bo'yicha malakani oshirish maqsadida treningda ishtirok etish;

siyosatni yoki amaldagi sanksiya qoidalarini "buzish"ga qaratilgan har qanday faoliyatni (harakatlarni) ma'qullamaslik, qo'llab-quvvatlamaslik, ruxsat bermaslik, bajarmaslik, amalga oshirmaslik yoki targ'ib qilmaslik;

mijozlardan Bankka taqdim etilgan ma'lumotlarni tasdiqlash uchun zarur bo'lgan hujjatlarni talab qilish va olish;

siyosatning talablarini buzish yoki buzishga urinishlar shuningdek, Bankning ichki me'yoriy hujjatlari, barcha amaldagi qonunlar, me'yoriy hujjatlarga amal qilmaslik yuzasidan Komplayens nazorat departamentiga zudlik bilan xabar berish;

siyosat talablariga zid bo'lgan har qanday g'ayritabiiy va (yoki) shubhali xatti-harakatlar to'g'risida ma'lumot berish;

sanksiyalarni chetlab o'tishi mumkin bo'lgan uslublari aniqlangan taqdirda, tegishli tarkibiy bo'linma yoki xodim tomonidan sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linmani xabardor qilishi, shuningdek, sanksiya bilan bog'liq xavflarni baholashi va ularni kamaytirish uchun zarur choralarni ko'rishi;

Bank tarkibiy bo'linmalarining sanksiyalar bilan bog'liq masalalari bo'yicha o'zaro hamkorlik qilish tartibi ushbu siyosatning 1-ilovasida keltirilgan;

Bankda sanksiyaviy tizimning ishlashini va Bank mas'ul xodimlari tomonidan sanksiya talabiga rioya etilishini o'rganadi.

Amaldagi risklarni boshqarish jarayonlari sifatini mustaqil baholaydi;

risklarga amal qilmaslik holatlarini aniqlaydi;

Sanksiyaviy komplayens tizimini takomillashtirish bo'yicha takliflarni beradi.

**Uchinchi himoya chizig'i
(ichki audit):**

**Mijozlar va uchinchi shaxslarning
funktsiya va majburiyatlari:**

Xalqaro iqtisodiy sanksiya talablarga rioya qilishning ahamiyati to'g'risidagi ma'lumotlar bilan tanishish va bank xodimlari tomonidan talab qilingan zarur ma'lumotlarni taqdim etish;

mijoz va uning uchinchi shaxslar bilan bitimlari bo'yicha barcha zarur ma'lumotlarni taqdim etishga majburdir.

IV. ME'YORIY TARTIBGA SOLISH

10. Birlashgan Millatlar tashkiloti, AQSh, Yevropa Ittifoqi va Buyuk Britaniya tomonidan belgilangan cheklovlar ma'lum mamlakatlar yoki yurisdiksiyalar bilan savdoga ta'sir ko'rsatadigan va ular bilan tijorat, biznes yoki boshqa munosabatlarni o'rnatishni taqiqlaydi va bank operatsiyalariga ma'lum («блокировка»/muzlatish) cheklovlarni o'rnatadi.

Ushbu sanksiyalar nafaqat BMT, AQSh, Yevropa Ittifoqi va Buyuk Britaniya sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan jismoniy va yuridik shaxslarga, balki bunday shaxslar ishtirokidagi AQSh dollari, yevro va tegishli mamlakatlarning pul birliklarida amalga oshiriladigan operatsiyalar va bitimlarga ham ta'sir qiladi.

Muayyan munosabatlar/operatsiyalar uchun xalqaro tashkilotlar va sanksiyalar kiritgan mamlakatlarning vakolatli organlaridan maxsus litsenziyalar yoki boshqa ruxsatnomalarni taqdim etishda operatsiyalarga alohida ruxsat berilishi mumkin.

V. TAVAKKALCHILIKKA YO'NALTIRILGAN YONDASHUV

11. Bankning tavakkalchilikka yo'naltirilgan yondashuvi ushbu siyosatga muvofiq amalga oshiriladi.

Regulyator yoki boshqa vakolatli organlarning talab va tavsiyalariga binoan Bank kelib chiqishi mumkin bo'lgan risklarni baholashi, qayta ko'rib chiqishi hamda mavjud risklar yuzasidan qaror qabul qilish huquqiga ega.

12. Bank o'zining sanksiyalar xavfiga duchor bo'lishini baholaydi va sanksiyalar qo'llaniladigan mamlakatlar yoki subyektlar bilan munosabatlarga kirishda yoki ma'lum cheklangan tovarlar yoki xizmatlar bilan ishlashda (sanksiyalar xavfini baholash) uning oldini olish uchun profilaktika choralarini ko'radi.

Sanksiyalar xavfini baholash:

Bank nazorati tizimining asosi;

hujjatlashtirilishi kerak xavflarni kengroq baholashning bir qismidir;

ushbu siyosatning 2-ilovasida belgilangan va sanksiya xatarlarini baholash matritsasi shaklida amalda qo'llash uchun amalga oshirilgan mezonlar (parametrlar) asosida amalga oshiriladi;

biznes strategiyasi yoki sanksiyalar rejimi o'zgargan taqdirda qayta ko'rib chiqilishi kerak, bu holda boshqarma yoki bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi va Kuzatuv kengashi tomonidan muvofiqlikni nazorat qilish ushbu siyosat va/yoki uning ilovalariga o'zgartirishlar kiritish orqali xavflarni baholash yondashuviga o'zgartirishlar kiritishni boshlaydi;

ushbu siyosat va sanksiyalar xavfini baholash matritsasiga muvofiq amalga oshirilishi kerak.

13. Bankning o'zini, xodimlarini, mijozlarini, shuningdek, obro'sini himoya qilishdan manfaatdorligini hisobga olgan holda, bank rahbariyati sanksiyalar rejimini buzish xavfi mavjud bo'lsa, operatsiyani rad etish huquqiga ega.

Xatarlarni oldini olish uchun bank quyidagi huquqlarga ega:

1) mijoz, uning vakili, mansabdor shaxsi, muassisi, benefitsiar mulkdori va ularning affillangan shaxslari xalqaro sanksiya ro'yxatlariga kiritilgan taqdirda mijoz bilan ishbilarmonlik munosabatlari o'rnatishni rad etish;

2) mijoz, uning vakili, mansabdor shaxsi, muassisi, benefitsiar egasi, uning kontragenti va ularning filiallari xalqaro sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan taqdirda mijoz bilan ishbilarmonlik munosabatlarini tugatish;

3) agar mijoz, uning vakili, mansabdor shaxs, muassis, benefitsiar egasi, uning kontragenti xalqaro sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan bo'lsa, operatsiyani rad etish;

4) agar mijoz, uning vakili, mansabdor shaxs, muassis, benefitsiar egasi, uning kontragenti xalqaro sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan bo'lsa, valyuta shartnomasini qabul qilishdan bosh tortish;

5) agar mijoz tomonidan bankka sanksiya xatarlarini baholash uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar va hujjatlar taqdim etilmasa yoki ularning haqiqiyligiga shubha tug'ilsa, to'lovni rad etish;

6) bank va mijozga nisbatan sanksiya xatarini minimallashtirish maqsadida zarur hollarda tashqi konsalting kompaniyalarini jalb qilgan holda, ularning xulosasi asosida sanksiya xatarlarini baholash.

Bank amaldagi sanksiyalarga rioya qilmaslik xavfini boshqarish bo'yicha tegishli tekshiruv jarayonlari amalga oshiradi va qo'llab-quvvatlaydi.

14. Omillar

Bank uchta asosiy xavf omilini baholash bo'yicha ma'lumot olishga e'tibor qaratib, mijozlar uchun minimal tekshiruv talablarini belgilaydi:

Geografik omil

Mijoz turi

Mahsulot turi

Geografik omil

Geografik joylashuvni aniqlash sanksiyalar xavfini baholashning asosiy tarkibiy qismidir.

Mijoz turi

Mijoz turini aniqlash va belgilash, shuningdek, alohida e'tibor talab qiladigan bank uchun sanksiyalar xavfini baholashda muhim omil hisoblanadi. Sanksiya xatarlari matritsasiga asoslanib, hisobni ochishda mijozlarga uchta xavf darajasidan biri beriladi: past, o'rta va yuqori.

Xavf darajasidan qat'i nazar, xodimlar barcha mijozlar va operatsiyalar uchun sanksiyalarni tekshiradilar.

Mahsulot turi

Mahsulot turini aniqlash, shuningdek, sanksiyalar xavfiga ta'sir qilishning umumiy darajasini baholashda muhim omil hisoblanadi. Ushbu jarayon bank tomonidan amalga oshiriladigan yangi xizmatlar va operatsiyalarning individual xatarlarini baholash, shuningdek, bankning boshqa tarkibiy bo'linmalari bilan birgalikda ishlab chiqilgan yangi texnologiyalar va amaliyotlarni joriy etishdan iborat.

Sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma sanksiyalar xavfi bilan bog'liq masalalar bo'yicha bank mahsulotlarining xavfini baholashda ishtirok etadi.

15. Sanksiyalar xavfini baholash

Xatarlarni umumiy baholash har yili, keyingi kalendar yilning birinchi choragidan kechiktirmay amalga oshiriladi, bankning vakolatli organining qarori bilan boshqa muddat belgilanmagan bo'lsa.

Bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasining qaroriga binoan bank sohasida yangi turdagi xatarlarning paydo bo'lishi yoki sohadagi nazorat vositalarining samaradorligining o'zgarishi munosabati bilan, yiliga bir martadan ziyod amalga oshirilishi mumkin.

Sanksiya xatarlarini baholash ushbu siyosatning 2-ilovasida ko'rsatilgan sanksiya xavf-xatar omillariga muvofiq amalga oshiriladi.

Sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma har chorakda bank Boshqaruviga va bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasiga hisobot taqdim etadi. Hisobot bank Boshqaruviga va tegishli bo'linmalarga yuboriladi, hisobot natijalari va tavsiyalari operatsion xatarlarni baholashda hisobga olinishi mumkin.

Xatarlarni baholash bo'yicha umumiy (yillik) va choraklik hisobotlarda ko'rsatilgan chora-tadbirlarda mahsulot, xizmat, amaliyot va (yoki) texnologiyaning tashabbuskori bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmalari tomonidan amalga oshiriladi.

VI. XALQARO SANKSIYALAR RO'YXATLARINI BOSHQARISH

16. Bankning sanksiyalar ro'yxati xalqaro tashkilotlardan olingan ma'lumotlar asosida sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma tomonidan shakllantiriladi.

Bank xodimlariga sanksiyalar ostida bo'lgan yoki bunday shaxslar bilan bog'liq bo'lgan shaxslar va kompaniyalar, shuningdek, sanksiyalar qo'llaniladigan mamlakatlar va

hududlardan ro'yxatdan o'tgan, joylashgan yoki yashaydigan shaxslar va kompaniyalar bilan munosabatlarga kirish yoki operatsiyalarni amalga oshirish taqiqlanadi.

Bunday mamlakatlar va hududlar ro'yxati mas'ul tarkibiy bo'linma tomonidan doimiy ravishda yangilanadi, sanksiyalar ro'yxatlari va sanksiyalar kengayishi yoki o'zgarishi bilan bog'liq holatlar yuzasidan sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma tomonidan nazorat qilinadi.

17. Global ro'yxatlar

Bankning global ro'yxatlariga quyidagilar kiradi:

Rossiya va Belorussiyadagi ayrim shaxslarga nisbatan BMT, AQSh, Yevropa Ittifoqi va Buyuk Britaniya tomonidan kiritilgan sanksiyalar, shuningdek, iqtisodiyot va faoliyatning ayrim sohalaridagi cheklovlar;

AQSh va Yevropa Ittifoqining Rossiya va Belorussiya harbiy sanoatiga kiritgan cheklovlari va ushbu mamlakatlarga ikki tomonlama tovarlar va maxsus texnologiyalarni eksport qilish, agar ular harbiy maqsadlarda foydalanish uchun mo'ljallangan bo'lsa;

AQSh va Yevropa Ittifoqining qisqa muddatli qarz mablag'lari (14/30 kungacha) va yangi emitentlar yoki qarz oluvchilar bilan aksiyalar, obligatsiyalar va boshqa moliyaviy vositalar (davlatlar, banklar, korxonalar, jismoniy shaxslar) va ularning tegishli sho'ba korxonalari (mulk ulushi 50 foizdan ortiq) sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan (SDN, SDN bo'lmagan) va ularga qo'yilgan cheklovlar;

AQSh va Yevropa Ittifoqi tomonidan Qrim va Sevastopolga qaratilgan sanksiyalar. Xususan, sanksiyalar Qrim va Sevastopolda tovarlarni eksport qilish va import qilish, ko'chmas mulk bilan bog'liq operatsiyalar, sayyohlik xizmatlari, biznes investitsiyalari va energetika, transport va aloqa, gaz, neft va foydali qazilmalarga qo'yilgan cheklovlardir;

AQSh va Yevropa Ittifoqi tomonidan tan olinmagan hukumatlarga qaratilgan sanksiyalar;

AQSh va Yevropa Ittifoqi tomonidan operatsiyalari cheklangan yoki butunlay taqiqlangan shaxslar bilan bog'liq ro'yxati;

AQSh va Yevropa Ittifoqi tomonidan katta va keng qamrovli taqiq qo'yilgan hududlar (jumladan, Qrim, Sevastopol, Kuba, Eron, Shimoliy Koreya, Sudan va Suriya).

18. Ichki kuzatuv ro'yxatlari

Bank alohida ichki ro'yxatlarni yuritishga va xizmat ko'rsatish paytida to'plangan ma'lumotlar va tranzaksiyalar tarixi asosida sanksiya xatari mavjud bo'lgan mijozlarga ularning operatsiyalari bo'yicha alohida monitoringni joriy etishga haqlidir, ammo bunday ro'yxatlarga belgilangan rasmiy mezonlarga muvofiq bo'lmagan va bank risk appetiti hamda xatarlarni baholash yondashuvidan kelib chiqadi.

Ichki kuzatuv ro'yxatlarini tuzish sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma tomonidan muayyan mijozlarni aniqlash, shuningdek, sanksiya xavf darajasi yuqori bo'lgan alohida tovarlar, xizmatlar va faoliyati, sanksiya cheklovlarini chetlab o'tish uchun muayyan xatti-harakat jarayonlaridan foydalanishda shubha tug'ilishi bo'yicha amaliy tajribasiga asoslanadi.

19. Ro'yxatlarni yangilash va taqdim etish uchun javobgarlik

Sanksiyalar ro'yxati uchun mas'ul xodimlar bank tizimidagi sanksiyalar ro'yxatini yangilab va kuzatib borish uchun javobgardir. Shuningdek, ushbu sanksiyalarga rioya qilmaslik uchun javobgarlik O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq belgilanadi.

Xalqaro sanksiyalarni qo'llaydigan mamlakatlar va xalqaro tashkilotlar tomonidan ro'yxatlar yangilanganligi (aktualligi), ushbu siyosatga tegishli o'zgartirishlar kiritishni talab etmaydi. Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi yangilangan sanksiya ro'yxatlarini bankning tegishli tarkibiy bo'linmalariga yetkazadi.

Shuningdek, amaldagi qonunchilik talablariga muvofiq tegishli ro'yxatlardagi o'zgartirishlar tegishli aloqa kanallari orqali qonun hujjatlarida belgilangan tartibda bankning barcha tarkibiy bo'linmalariga yetkaziladi, shu bilan birga sanksiya ro'yxatlaridagi o'zgartirishlar ushbu siyosatga o'zgartirishlar kiritishni talab etmaydi.

VII. XALQARO SANKSIYALAR RO'YXATIGA KIRITILGAN SHAXSLARNI ANIQLASH

20. Mijozlarni tekshirish

Bank tomonidan yangi va mavjud mijozlar hamda boshqa tegishli tomonlarni (masalan, hayotni sug'urtalovchilar, brokerlar va yetkazib beruvchilar) bank tomonidan qo'llaniladigan xalqaro sanksiyalar ro'yxatida ekanliklarini tekshirish uchun jarayonlar va vositalarni o'rnatadi.

Mijozga belgilangan xavf darajasiga bog'liq bo'lmagan holda sanksiyaga muvofiqligini tekshirishi quyidagi hollarda amalga oshiriladi:

- 1) mijoz (uning vakili) bilan munosabatlar o'rnatishdan oldin mijozni identifikatsiya qilish jarayonida;
- 2) mijoz (uning vakili) yoki benefitsiar egasi bo'yicha ma'lumotlar yangilanishida va (yoki) o'zgartirishida;
- 3) mijoz operatsiyalarini amalga oshirishda;
- 4) valyuta shartnomalari va (yoki) ularga kiritilgan qo'shimcha kelishuvlarga xizmat ko'rsatish uchun qabul qilishda;
- 5) xalqaro sanksiyalar ro'yxatini yangilash jarayonida mijozlar bazasida xalqaro sanksiyalar ro'yxatidagi shaxslar mavjudligini tekshirish.

Tekshirish quyidagi mijozlarning ma'lumotlariga muvofiq amalga oshiriladi:

- 1) jismoniy shaxslar uchun-mijozning nomi, uning vakili (agar mavjud bo'lsa), ularning ro'yxatdan o'tgan mamlakati, yashash joyi, tug'ilgan mamlakati;
- 2) yuridik shaxslar uchun-mijozning nomi, uning vakili (agar mavjud bo'lsa), benefitsiar egasi, ta'sischisi, mansabdor shaxs, ular ro'yxatdan o'tgan mamlakati, yashash joyi, tug'ilgan mamlakati;

3) operatsiya amalga oshirishda mijoz va uning kontragentining ma'lumotlari, to'lov maqsadi, ro'yxatdan o'tgan mamlakat va joylashgan joyi tekshiriladi;

4) valyuta shartnomalarini va (yoki) ularga kiritilgan qo'shimcha kelishuvlarga xizmat ko'rsatishda shartnoma ishtirokchilari, ular ro'yxatdan o'tgan mamlakat, tovar ishlab chiqarilgan mamlakat, tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat tekshiriladi.

Huquqiy munosabatlarga kirishishdan oldin mijozlarni skrininingdan o'tkazish

Mijoz yoki uning kontragentlari bilan munosabatlarni o'rnatishdan, ular bilan operatsiyalarni amalga oshirishdan yoki ularning hujjatlarini ijro etish uchun qabul qilishdan oldin Bosh ofis va unga bo'ysunadigan tarkibiy bo'linmalarning 1-himoya chiziqlaridagi bank xodimlari mijoz ma'lumotlarini so'nggi yangilangan sanksiya ro'yxati bilan taqqoslaydi (lotin va kirill yozuvlarida, shu jumladan, mijozning ismlari, benefitsiar egalari, vakillari yoki bitim taraflari). Agar huquqiy munosabatlarga kirishishdan oldin mijoz ma'lumotlari sanksiyalar ro'yxatiga to'liq mos keladigan bo'lsa, bunday mijozga bank hisob raqamini ochish taqiqlanadi (agar hisobraqam uchinchi shaxslar orqali ochilgan bo'lsa, bank hisobvarag'i shartnomasini tuzish taqiqlanadi). Ushbu shartlar mijozlar bilan munosabatlarni o'rnatish jarayoni tugashidan oldin bankning barcha tarkibiy bo'linmalari va xodimlari (Bosh ofisda, BXO/BXMLardagi front-ofisda xodimlari) tomonidan amalga oshiriladi. Shu bilan birga, agar mijoz muayyan turdagi operatsiyalarni amalga oshirishga taqiq mavjud bo'lib, hisobraqam ochish har qanday taqiqlarni chetlab o'tishiga qaratilmagan bo'lsa, bunday mijozlarga bank hisobraqamini ochishga ruxsat beriladi.

21. Mavjud mijozlarni skrininingdan o'tkazish

Mavjud mijozlar bazasi sanksiyalar ro'yxati bilan doimiy ravishda tekshiriladi. Bank tomonidan sanksiya xatarlarini pasaytirilishini ta'minlash maqsadida joriy mijozlar (faol va nafaol) bazasini hamda mijozlar bazasida sodir bo'layotgan o'zgarishlarni doimiy ravishda tekshirish maqsadida amalga oshiriladi.

Ushbu maqsadga erishish uchun ikkita skrinining rejimi qo'llaniladi:

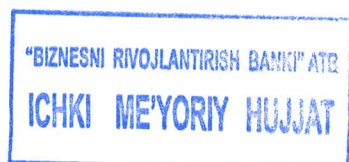
**Mijoz ma'lumotlar
bazasini to'liq
tekshirish**

Amaldagi barcha tizimlarda bankning mavjud mijozlar bazasi vaqti-vaqti bilan yoki kerak bo'lganda tekshiriladi. Bu orqali sanksiyalar ostida bo'lgan jismoniy yoki yuridik shaxslar bank mijozlari bilan hech qanday aloqasi yo'qligiga ishonch hosil qilish imkonini beradi.

Delta skrinining

Mavjud mijozlarni doimiy ravishda tekshirish jarayoni, bu butun mijozlar bazasiga nisbatan global yoki mahalliy sanksiyalar ro'yxatidagi har qanday o'zgarishlarni tekshirishdan iborat. Bundan tashqari, mijozlar ma'lumotlarida (rahbar, ta'sischi tarkibida) o'zgarishlar mavjud bo'lganda, yangilangan sanksiyalar ro'yxati bo'yicha tekshiriladi.

22. To'lovlarni skrininingdan o'tkazish

Bank tomonidan kiruvchi va chiquvchi operatsiyalarni amaldagi qonunlar va sanksiyalar to'g'risidagi me'yoriy hujjatlar, ushbu siyosat qoidalari va bankning ichki me'yoriy hujjatlarini to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita buzilishiga olib kelmasligini ta'minlashga qaratilgan doimiy nazorat qiluvchi jarayon.

VIII. XODIMLAR VA UCHINCHI SHAXSLARNI SKRININGDAN O'TKAZISH

23. Bank o'z xodimlari va uchinchi shaxslar bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishishda, mijozlar va ularning operatsiyalari bo'yicha tomonlarning sanksiya xatarini aniqlashda o'xshash choralarni ko'radi. Agar sanksiyalar ro'yxatiga mos kelishi aniqlansa yoki tekshirilayotgan xodimlar va/yoki uchinchi tomonlarning sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan shaxslar bilan bog'liqligi to'g'risida shubha paydo bo'lsa, bank xodimlari munosabatlarni o'rnatishni darhol to'xtatib turishlari va ushbu siyosatning **"IX. Sanksiyalarni Skrining natijalariga javob berish"** bo'limiga muvofiq harakatlarni amalga oshiradi.

24. Uchinchi tomon yetkazib beruvchilarini tekshirish

Har qanday uchinchi tomon (texnik yechimlar (vendorlar), xizmat ko'rsatuvchi provayderlar, pudratchilar va boshqalar) bilan shartnoma tuzishdan oldin, bank ushbu yuridik/jismoniy shaxslarni va tegishli ma'lumotlarni (shu jumladan, aksiyadorlar, direktorlar, shartnomani imzolagan shaxslar va boshqalarni) sanksiyalar ro'yxatiga mos kelishini tekshiradi.

Agar sanksiyalar ro'yxatiga mos keladigan bo'lsa, bank bunday munosabatlarni darhol to'xtatadi va bunday shaxslar bilan hech qanday bitim tuzmaydi.

IX. SANKSIYALARNI SKRINING NATIJALARIGA JAVOB BERISH

25. Komplayens nazorat departamentining Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi xodimlari, faoliyat natijalari to'g'risida va cheklov choralari bo'yicha, bank rahbariyati va/yoki bank Kuzatuv kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasiga har chorakda hisobot beradi, istisno holatlarda yuzaga kelish ehtimoli mavjud xatarlar bo'yicha navbatdan tashqari ma'lumot beradi.

26. Sanksiyalar ro'yxatiga mos keladigan mijozlarga yoki bitimlarga nisbatan qonun hujjatlarida va ushbu siyosatda nazarda tutilgan choralar ko'riladi.

Shuningdek, bank sanksiyaviy xatarlardan kelib chiqib, sanksiyalar qo'llaniladigan alohida operatsiyalarni ko'rib chiqishi mumkin. Bunday holda, har bir operatsiya alohida ko'rib chiqiladi va barcha tasdiqlovchi hujjatlar va ma'lumotlar operatsiya amalga oshirilishidan oldin Sanksiyaviy komplayens boshqarmasiga taqdim etiladi.

27. Potensial ijobiy tasodiflarni tekshirish va eskalatsiya (keskinlashish) jarayonlarini o'rganish.

Mijoz yoki uchinchi shaxsning ro'yxatga muvofiqligi:

1) barcha ma'lumotlar (tegishli hujjatlar nusxalari, bitim/operatsiya tafsilotlari) darhol Sanksiyaviy komplayens boshqarmasiga yuboriladi;

2) Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi tomonidan operatsiya (bitim) ishtirokchilari bo'yicha taqdim etilgan hujjatlar o'rganiladi va quyidagi hollarda operatsiya amalga ruxsat berilishi mumkin:

a. agar ushbu operatsiyalarning bajarilishi bank uchun ahamiyatli bo'lsa va tegishli hujjat bilan davlat organi tomonidan ruxsat etilgan bo'lsa;

b. Agar bank o'z mablag'larini qaytarib olishga harakat qilsa (depozitlar, kreditlar, vakillik hisobvarag'idagi mablag'lar va boshqalar) va bu bo'yicha tasdiqlovchi hujjatlar mavjud bo'lsa;

c. bank majburiyatlarini bajarish uchun respublika miqyosida yuqori yoki strategik ahamiyatga ega bo'lgan muhim kontragentning shartnomalari bajarilishini ta'minlashda.

3) ushbu badda ko'rsatilgan har bir holat bo'yicha operatsiya Sanksiyaviy komplayens boshqarmasining tegishli yozma ko'rsatma xati olingunga qadar to'xtatiladi. Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi tomonidan ko'rsatma xati berilgandan so'ng, bankning tegishli tuzilmasi (operatsiya tashabbuskori) ko'rsatma xatda belgilangan zarur choralarni amalga oshiradi. Shu bilan birga, agar ko'rsatma xatda sanksiya qo'llanilgan shaxs bilan faoliyatni yoki xo'jalik munosabatlarini tugatish nazarda tutilgan bo'lsa, bank tuzilmasi, ushbu operatsiyani bajarish bank faoliyati uchun ahamiyatli bo'lishidan qat'i nazar, mijoz operatsiyasi va/yoki mijozga xizmat ko'rsatish to'xtatiladi.

28. Mijoz operatsiyalarini rad etish yoki hisobvaraqlarini «блокировка» qilish

Quyidagi hollarda operatsiyani to'xtatib turish va pul mablag'lari yoki boshqa mol-mulkdan foydalanmasdan to'xtatib turish kerak:

1) agar operatsiya ishtirokchilaridan biri bankning sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan shaxs nomidan yoki uning nomidan ish yuritisa;

2) agar operatsiyada foydalanilgan mablag' yoki boshqa mol-mulk bankning sanksiya ro'yxatiga kiritilgan shaxsга to'liq yoki qisman tegishli bo'lsa;

3) bitim ishtirokchisi bankning sanksiyalar ro'yxatiga kiritilgan shaxsning mulki yoki nazorati ostida bo'lgan yuridik shaxs.

Mijozning yoki tranzaksiya ishtirokchilaridan birining barcha identifikatsiya ma'lumotlari bankning sanksiya ro'yxatiga kiritilgan shaxsning ma'lumotlariga to'liq mos kelgan taqdirda, bankning tarkibiy bo'linmalari ushbu operatsiyani kechiktirmasdan va oldindan ogohlantirmasdan to'xtatib turadilar (yuridik yoki jismoniy shaxsning hisobvarag'iga pul mablag'larini kiritish operatsiyalari bundan mustasno) va (yoki) pul mablag'lari yoki boshqa mol-mulkdan foydalanishga cheklov o'rnatiladi. Bunda Bosh bank va uning quyi tarkibiy bo'linmalari tomonidan vaziyat aniqlangan paytdan e'tiboran darhol Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi xodimlarini telefon orqali xabardor qiladi yoki yozma ravishda murojaat qiladi.

Sanksiya qoida talablariga nomuvofiq bo'lgan jismoniy yoki yuridik shaxslar (mijozlar, uchinchi shaxslar va boshqalar) aniqlanganda, sanksiya nazoratini amalga oshirish uchun

mas'ul tarkibiy bo'linma sanksiya xatarini minimallashtirish bo'yicha takliflarni tayyorlaydi va boshqa bo'linmalarga, zarur hollarda bank rahbariyatiga xabar beradi. Shuningdek, bank xodimlari tomonidan biznes jarayonlarida siyosatga va qonunchilikka rioya qilishga muvofiqlik yuzasidan mas'ul bo'lgan Komplayens nazorat departamenti xodimlari tomonidan quyidagi moliyaviy amaliyotlar o'rganiladi va monitoringdan o'tkaziladi:

1) yuridik shaxslarga xizmatlar va kassa hisob-kitob operatsiyalari (naqd pulsiz hisob-kitoblar, ma'muriy va boshqaruv xarajatlari).

2) G'aznachilik (resurs manbalarini o'rganish, qimmatli qog'ozlar bilan bog'liq operatsiyalar).

3) xalqaro moliya institutlari (investorlar, moliya institutlari bilan munosabatlarni o'rnatish, shu jumladan, vakillik munosabatlari, resurslar manbalarini o'rganish, qimmatli qog'ozlar bilan).

4) valyuta operatsiyalari.

5) me'yoriy hujjatlarga hamda ularga rioya qilish muvofiqligi yuzasidan nazorat vositalarining samaradorligi baholanishida quyidagi operatsiyalar o'rganiladi va monitoring qilinadi:

a. tashqi savdo operatsiyalari (eksport-import shartnomalari bo'yicha operatsiyalarni nazorat qilish);

b. xalqaro pul o'tkazmalari (tezkor, naqd pulsiz), (pul mablag'larini chet el valyutasida o'tkazishni o'rganish);

c. to'lov tizimlari (xalqaro to'lov tizimlari (SWIFT) bo'yicha amalga oshiriladigan operatsiyalar);

d. ayirboshlash amaliyoti (konversiya amaliyotini o'rganish).

Yuqorida ko'rsatilgan amaliyotlarni o'rganish natijalari yuzasidan barcha tekshirishlar, monitoring, tadqiqotlar natijalari bo'yicha nomuvofiqliklar aniqlangan taqdirda, jarayonni to'xtatish va (yoki) mas'ul shaxslarga choralar ko'rish to'g'risida tegishli tarkibiy bo'linma rahbarlari va bank Boshqaruviga takliflar tayyorlaydi.

X. HISOBOT

29. Sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma xodimlari cheklash choralari sohasidagi faoliyat natijalari to'g'risida har chorakda bank Kuzatuv kengashiga va istisno holatlarda yuzaga kelish ehtimoli mavjud xatarlar bo'yicha navbatdan tashqari hisobot beradi.

Shuningdek, Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi ma'lumotlarni (hujjatlarni) qonun hujjatlarida belgilangan tartibda o'z vaqtida Markaziy bankka taqdim etish uchun javobgardir.

30. O'tkazilgan skrining natijalarini boshqarish jarayoni hujjatlashtiriladi va **"XII.HODISALARNI QAYD ETISH VA MA'LUMOTLARNI SAQLASH"** bo'limida qayd etiladi.

XI. O'QITISH VA DOIMIY RAVISHDA MALAKANI OSHIRIB BORISH

31. Bank xodimlari mazkur siyosatga rioya qilishlari shart. Bank xodimlari ushbu siyosat talablarini bilishlari, ularga rioya qilishlari va mehnat munosabatlarini o'rnatilishida ushbu va amaldagi sanksiya talablari to'g'risida Komplayens nazorat departamenti tomonidan xabardor qilinadi. Bank xodimlari doimiy ravishda sanksiya ostidagi mamlakatlar, jismoniy shaxslar (muassasalar, tashkilotlar, xayriya tashkilotlari, kemalar va samolyotlar), tovar va xizmatlar ro'yxati bilan ta'minlanishi va ushbu ro'yxat bilan tanishib borishlari shart. Sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma vaqti-vaqti bilan, lekin yiliga kamida bir marta ushbu siyosat mazmun-mohiyatini tushuntirish va uni amalga oshirish bo'yicha o'quv seminarlari va treninglar o'tkazadi.

32. Ehtiyojlardan kelib chiqqan holda, Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi bankning boshqa tarkibiy bo'linmalarini yoki uchinchi shaxslarni xalqaro sanksiyalarga rioya qilish bo'yicha treninglar o'tkazish uchun jalb qilishi mumkin. Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi mas'ul xodimlari o'z bilim va malakalarini oshirish maqsadida, xalqaro nufuzga ega bo'lgan tashkilotlar tomonidan tashkillashtiriladigan o'quv-seminar treninglarda va malaka almashinuvi bo'yicha konferensiyalarda malakasini oshiradilar.

XII. HODISALARNI QAYD ETISH VA MA'LUMOTLARNI SAQLASHNI TASHKIL ETISH

33. Ro'yxatga kiritilgan shaxslar, guruhlar yoki tashkilotlar bilan haqiqiy mosliklarni aniqlanganda skrining vositasi orqali operatsiyalar darhol «блокировка» qilish yo'li bilan tegishli choralar ko'riladi va skrining natijalarini boshqarish jarayoni hujjatlashtiriladi.

34. Xalqaro sanksiyalar xavfiga ega bo'lgan shartnomalar, bitimlar, kelishuvlar va ular bilan bog'liq tegishli ma'lumotlar, shuningdek, ular bo'yicha qabul qilingan qarorlar (tasdiqlash/rad etish va asoslash) bilan bir qatorda risklarni ro'yxatdan o'tkazish, aniqlash va baholashni ta'minlaydigan guruh tomonidan kiritilishi va ularni to'g'ri arxivlash va olish qulayligini ta'minlaydigan formatda (elektron ravishda) ma'lumotlar bazasida saqlanadi. To'xtatib turish (blokdan yechish) bekor qilinmagan mijozlar uchun elektron tarixiy ma'lumotlar (protokol) "ichki nazorat" dasturida saqlanadi. Shuningdek, sanksiyalar ro'yxatiga to'liq mos kelmaydigan (soxta o'xshashlik) mijozlar va operatsiyalar to'g'risidagi ma'lumotlar "ichki nazorat" dasturida elektron shaklda saqlanadi.

XIII. YAKUNIY QOIDALAR

35. Bank o'z faoliyatida siyosatni qo'llab-quvvatlaydi va unga rioya qiladi, xususan: Siyosat talablari bankning barcha mijozlariga, shuningdek, bank faoliyatining barcha sohalariga nisbatan qo'llaniladi va egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, bankning barcha xodimlari tomonidan amal qilinishi majburiydir. Bank tomonidan ijro uchun qabul qilingan pul mablag'lar, moliyaviy aktivlar va iqtisodiy resurslar bilan operatsiyalari belgilangan xalqaro iqtisodiy sanksiyalarni chetlab o'tishga qaratilgan bo'lsa, bank tomonidan ushbu xatarini oldini olish uchun barcha zarur choralarni ko'radi.

36. Bank xodimlari ushbu siyosat bo'yicha ish yuritayotganda korrupsiyaviy harakatlarni sodir qilmaslikka, jumladan,:

korruptsiya harakatlarni to'liq taqiqlashi va har qanday moddiy shaklda yordam (bevosita yoki bilvosita) berishi va boshqa afzalliklarni ta'minlashni to'liq rad etadi;

amaldagi qonunchilik, shuningdek, uning asosida ishlab chiqilgan bankning korruptsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan ichki hujjatlari talablariga amal qiladi;

jinoyat yoki huquqbuzarlik alomatlari borligi to'g'risida aniq faktlar yoki dalillar aniqlangan taqdirda, bu haqida o'rnatilgan tartibda bank rahbariyatiga xabar beradi.

37. Mazkur siyosatga O'zbekiston Respublikasi va bank qonun hujjatlari talablariga muvofiq zarurat bo'lganda o'zgartish va qo'shimchalar kiritiladi. Ushbu siyosat bilan tartibga solinmagan masalalar O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari va bankning ichki me'yoriy hujjatlariga muvofiq belgilangan tartibda hal etiladi.

**“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning
Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga
riyoa etish Siyosatiga 1-ilova**

BANK TARKIBIY BO‘LINMALARI BILAN O‘ZARO HAMKORLIK QILISH TARTIBI

1. Bankning potentsial va mavjud mijozlarini, shuningdek, ularning operatsiyalarini IABSga kiritish bosqichida tekshirish

T/r	Amaliyot	Mas’ul	Izoh
1.1	- mijozlar - potentsial mijozlar - xodimlar va - potentsial xodimlar - kontragentlar va - potentsial - kontragentlar - bo‘yicha - ma’lumotlarni - qayta ishlash:	- Mijozga xizmat - ko‘rsatishni, xodimni - yollashni yoki - kontragent bilan o‘zaro - munosabatlar - o‘rnatilishini - rejalashtirgan yoki - amalga oshirayotgan - tarkibiy bo‘linma.	Bankning sanksiyalar ro‘yxati bilan ma’lumotlarni solishtirish hamda sanksiya xatarlar matritsasiidan foydalangan holda o‘rganish ushbu turdagi amaliyotni amalga oshirishni rejalashtirayotgan xodimlar, tarkibiy bo‘linmalar tomonidan amalga oshiriladi. Agar mijoz, potentsial mijoz, xodim yoki potentsial xodim, bank kontragenti, bitim tarafi, tovar, hudud yoki bank-korrespondenti sanksiyalar ro‘yxati bilan mos kelishi aniqlansa, bo‘lim xodimi ushbu holat yuzasidan ma’lumotni o‘z rahbariga yoki rahbar vazifasini bajaruvchi shaxsga yetkazadi va keyingi ko‘rsatmalar olingunga qadar operatsiyani yoki mijozni qabul qilishni to‘xtatadi.
1.2	- Yuqori riskdagi - potentsial mijoz - yoki mavjud - mijozning bitimini - tekshirish va - tasdiqlash uchun - so‘rov yuborish	- Mijozga - ko‘rsatishi - rejalashtirayotgan - amalga - tarkibiy - rahbari.	1. Mijozga xizmat ko‘rsatuvchi xodim tomonidan bank amaliyoti yuzasidan aniqlangan sanksiyaviy risklar bo‘yicha ma’lumotlarni o‘z rahbariga taqdim etadi. 2. Rahbar tomonidan holat bo‘yicha sanksiyaviy risklar yuqori deb hisoblanganda, bank amaliyotini amalga oshirish to‘xtatiladi, agar risklar past deb baholanganida, bank amaliyotini amalga oshirish davom ettiriladi. 3. Agar rahbar tomonidan risklarini baholashda murakkab sxemali hamda sanksiya qoidalarini aylanib o‘tishga qaratilgan amaliyotlar mavjud deb topgan taqdirda, ushbu haqida tasdiqlovchi va asoslantiruvchi hujjatlar bilan

sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasiga so'rov yuboradi.

Tekshirish zarurati quyidagilardan iborat:

- a. potentsial yoki mavjud mijozning bank IABS dasturidagi sanksiyalar ro'yxati hamda boshqa rasmiy ma'lumot manbalar va dasturiy vositalar bilan mos kelishini aniqlash;
 - b. potentsial va mavjud mijoz bilan bog'liq bo'lgan shaxs bankning sanksiyalar ro'yxati bilan mosligini aniqlash;
 - c. bank tomonidan foydalaniladigan sanksiyalar riskini baholash matritsasiga muvofiq mijoz / bitim / tranzaksiyaning boshqa xavf ko'rsatkichlarini aniqlash;
- Sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasiga yuborilgan ma'lumotlarning to'liqligi va ishonchliligi uchun javobgarlik mijozga xizmat ko'rsatishi rejalashtirgan yoki amalga oshiradigan bo'linma rahbarlariga yuklatiladi.

1.3 Potentsial yoki Sanksiyalar nazoratini mavjud mijoz va amalga oshirish uchun (yoki) tranzaksiya mas'ul bo'lgan bankning tafsilotlarini tarkibiy bo'linmasi tekshirish

Mijozlarga yoki operatsiya ishtirokchilariga nisbatan qo'llanilishi mumkin bo'lgan cheklovlar to'g'risidagi ma'lumotlarni tekshirish sanksiyalarni nazorat qilish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasi tomonidan mavjud dasturiy vositalardan foydalangan holda amalga oshiriladi, shu bilan birga, ular bilan cheklanmagan holda: bankning IABS va World Check ma'lumotlar bazasi, boshqa ochiq ma'lumot manbalari, korporativ reyestrar va boshqalardan foydalanadi.

Agar mijozdan tasdiqlovchi hujjatlar bilan qo'shimcha ma'lumot olish zarur bo'lsa, Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi mijoz bilan o'zaro aloqada bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasiga so'rov yuborish huquqiga ega.

Tarkibiy bo'linma xodimlari Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi xodimlarini yoki bank nazorat xizmatlarining boshqa vakillarini jalb qilmagan holda, mijoz bilan mustaqil ravishda aloqa o'rnatadilar.

Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi tomonidan tekshirish natijalariga ko'ra, javob shakllantiriladi va so'ralgan tarkibiy bo'limga yuboriladi.

Agar tekshiruv natijalariga ko'ra Sanksiyaviy komplayens boshqarmasi mijozni qabul qilishni yoki uning operatsiyalarini amalga oshirishni rad etsa, talabgor tarkibiy bo'linma o'z so'rovi bo'yicha barcha olingan ma'lumotlarni ilova qilgan holda, bank Boshqaruviga yoki zarur hollarda Kuzatuv Kengashi qoshidagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi"ga yakuniy qaror qabul qilish uchun kiritishi mumkin. Bank Boshqaruvi yoki Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi tomonidan qabul qilingan qaror tegishli tartibda rasmiylashtiriladi.

Xavf darajasidan qat'i nazar, xodimlar tomonidan bankning barcha mijozlarini va ularning operatsiyalari bo'yicha sanksiyaviy skrinigini amalga oshiriladi.

2. TSS moduli tomonidan avtomatik ravishda to'xtatib turilgan to'lovlarni tasdiqlash

2.1 To'lov topshiriqnomalari bo'yicha ma'lumotlarni tizimga kiritish

To'lov topshiriqnomalari bo'yicha ma'lumotlarni tizimga kiritish bosqichida tranzaksiya ishtirokchilari bo'lgan banklarning ruxsat etilmagan BIC-kodlari asosida tranzaksiyani amalga oshirish avtomatik ravishda rad etiladi. Moliyaviy xabarlar almashish tizimiga (SWIFT) kiritilgan ma'lumotlarni sanksiya talablari yuzasidan dastlabki tekshirish tarkibiy bo'linma xodimlari tomonidan amalga oshiriladi. Agar tekshiruv jarayonida, tranzaksiya bankning sanksiyalar ro'yxati bilan mos kelishiga shubha tug'alsa, xodimlar tranzaksiyani o'tkazishni to'xtatishi va ushbu to'g'risida tarkibiy bo'linma tomonidan to'lov topshirig'i qabul qilganlarga xabar berish huquqiga ega.

Tranzaksiya ma'lumotlarini bankning IABS dasturi tizimiga kiritishda ularning to'g'riligi va haqqoniyligiga ma'lumotlarni kiritishga mas'ul bo'lgan xodim javobgardir.

2.2

TSS tomonidan tranzaksiyani to'xtatib natijalari mijoz tranzaksiya ma'lumotlarini tekshirish tizimi

Sanksiyalar amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasi.

Tizim tomonidan aniqlangan sanksiyalar ro'yxatiga moslikni tekshirish mavjud dasturiy vositalar yordamida amalga oshiriladi, shu jumladan, lekin ular bilan cheklanmagan holda: bank IABS, World Check ma'lumotlar bazasi, mijoz bilan bog'liq oldingi to'lovlarining holatini aniqlash uchun SWIFT GPI Tracker, boshqa ochiq ma'lumot manbalari, korporativ reyestrilar va boshqalardan foydalanadi.

Agar kerak bo'lsa, operatsiyani amalga oshirayotganda, mijoz bilan o'zaro aloqada bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasiga so'rov yuborish orqali sanksiya xavfini aniqlash uchun barcha kerakli hujjat va ma'lumotlarni talab qilish huquqiga ega.

Tarkibiy bo'linma xodimlari sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linma xodimlarini jalb qilmasdan mijoz bilan aloqani mustaqil ravishda yoki bankning nazorat xizmatlarining boshqa vakillari orqali amalga oshiradilar.

Tekshiruv natijalariga ko'ra, sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linmasi quyidagilarni amalga oshirishi mumkin:

- soxta o'xshashliklar aniqlansa, operatsiyani o'tkazib yuborish.
- tranzaksiyani bloklash.

Tranzaksiya bloklangan taqdirda, bankning sanksiyalar nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linmasi ushbu tranzaksiya to'g'risidagi ma'lumotlarni tegishli manfaatdor shaxslarga yuboriladigan majburiy hisobotga kiritadi.

3. Sanksiyalar bilan bog'liq korrespondent banklarning so'rovnomalariga javob berish

3.1	Korrespondent bank tomonidan yuborilgan so'rovnomani qabul qilish	Bankning Korrespondent banklar bilan o'zaro hamkorlikni amalga oshiruvchi tarkibiy bo'linmalari	Bank mijozining tranzaksiyasi bilan bog'liq so'rovnomalar bevosita SWIFT tizimi orqali keladigan kiruvchi va chiquvchi moliyaviy axborotlarini qabul qiluvchi tarkibiy bo'linmiga, elektron pochta yoki qog'oz shaklidagi xat orqali kelib tushadi. Mas'ul bo'lim, sanksiyalar bilan bog'liq so'rovnomani qabul qilgandan so'ng: 1. mijozga xizmat ko'rsatish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linma rahbariga; 2. sanksiya nazoratini amalga oshirish uchun javobgar bo'lgan tarkibiy bo'linmaga, bunday so'rovni qabul qilganligi to'g'risida xabarnoma yuboradi.
3.2	Hujjatlarni yig'ish uchun so'rovni shakllantirish va uni mijozga xizmat ko'rsatish uchun mas'ul bo'lgan tarkibiy bo'linmaga yuborish	Bankning Korrespondent banklar bilan o'zaro hamkorlikni amalga oshiruvchi tarkibiy bo'linmalari	Mas'ul bo'lim qabul qilingan so'rovnomaga muvofiq mijozdan talab etilgan hujjatlar so'rovini shakllantiradi.
3.3	Ma'lumot yig'ish, mijozdan ma'lumotlar olish	Mijozga xizmat ko'rsatishni rejalashtirgan yoki xizmat ko'rsatishni amalga oshiradigan tarkibiy bo'linma.	Tranzaksiya bo'yicha so'rovnomaga qabul qilinganda, mijozga bevosita xizmat ko'rsatuvchi bankning tarkibiy bo'linmasi ma'lumot olish va mijoz bilan aloqa qilish uchun javobgardir. Tarkibiy bo'linma xodimlari sanksiyalarni nazorat qilish yoki bank nazorat xizmatini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning boshqa tarkibiy bo'linmasi xodimlarini jalb qilmasdan mijoz bilan mustaqil ravishda aloqa o'rnatadilar. Agar so'ralgan hujjatlar ro'yxati bo'yicha savollar yoki aniqlik kiritish talabi
		Mijozga xizmat	

ko'rsatishni
rejalashtirgan yoki
xizmat ko'rsatishni
amalga oshiradigan
tarkibiy bo'linma
rahbari.

mavjud bo'lsa, mijoz va xizmat ko'rsatuvchi bo'linma o'rtasidagi aloqa
bankning boshqa tarkibiy bo'linmalarini jalb etmagan holda amalga oshiriladi.

3.4 Olingan
ma'lumotlarni
haqqoniylik va
to'liqlik nuqtai
nazaridan tekshirish
Bankning
Korrespondent banklar
bilan o'zaro hamkorlikni
amalga oshiruvchi
tarkibiy bo'linmalari

Tegishli bank bilan aloqa o'rnatadigan tarkibiy bo'linma xodimlari mijozdan
olingan hujjatlarni jamlaydilar va olingan so'rovnomaga bo'yicha beriladigan
javobni shakllantiradilar.

Sanksiyalar nazoratini
amalga oshirish uchun
mas'ul bo'lgan bankning
tarkibiy bo'linmasi

Sanksiyaviy kompayens boshqarmasi xodimlari so'rovga javoban, xabarni
yuborishdan oldin uni verifikatsiyadan o'tkazadi va tasdiqlaydi.

4. Korrespondent bank tomonidan mijozning to'lovini qaytarish (muzlatish) sabablarini tekshirish doirasida o'zaro hamkorlik

4.1 Korrespondent
bankdan yoki
mijozdan ma'lumot
olish, u bo'yicha
manfaatdor
departamentlarni
xabardor qilish
Bankning
Korrespondent banklar
bilan o'zaro hamkorlikni
amalga oshiruvchi
tarkibiy bo'linmalari

Bankning Korrespondent banklari bilan o'zaro hamkorlik qiladigan tarkibiy
bo'linmasi tomonidan to'lovni to'xtatish yoki qaytarish sabablarini
aniqlashtiradi (agar sabablar qabul qilingan xabarda ko'rsatilmagan bo'lsa).
Ushbu aniqlik kiritish mijozning tashabbusi bilan amalga oshiriladi.

Korrespondent bank bilan o'zaro hamkorlik qiladigan tuzilma xodimlari
olingan ma'lumotlarni birlashtiradilar va manfaatdor tarkibiy bo'linmalarga
yuboradilar.

4.2 To'lovni qaytarish/
to'xtatish/muzlatish
to'g'risida
ma'lumotni
mijozga yetkazish

Mijozga xizmat
ko'rsatishni
rejalashtirgan yoki
xizmat ko'rsatishni
amalga oshiradigan
tarkibiy bo'linma.

Agar korrespondent bank tomonidan to'lov to'xtatilganda, to'lov bo'yicha aniqlashtiruvchi ma'lumotlarni olish uchun so'rov yuborilsa - mijozdan aniqlashtiruvchi ma'lumotlarni (hujjatlarni) olish va korrespondent banklar bilan o'zaro hamkorlik qiladigan tarkibiy bo'linmaga ma'lumotlarni yuborish. Pul o'tkazmasi norezident bank bo'lgan mijoz foydasiga amalga oshirishda ma'lumotlar ingliz tilida korrespondent banklar bilan o'zaro hamkorlik qiladigan tarkibiy bo'linmaga taqdim etiladi.

Mijozga xizmat
ko'rsatishni
rejalashtirgan yoki
xizmat ko'rsatishni
amalga oshiradigan
tarkibiy bo'linma.
rahbari.

To'lovni muzlatish/«блочкировка» qilish va u bilan bog'liq boshqa holatlarda - to'lovni qaytarish/ to'xtatish/ muzlatilishi mumkin bo'lgan sabablarni sanksiya nazoratini amalga oshirish uchun mas'ul bo'lgan bankning tarkibiy bo'linma nomiga so'rov yuborish orqali aniqlashtirish.

4.3 Mijoz va uning
to'lovi bo'yicha
ma'lumotlarni
tekshirish

Sanksiyalar nazoratini
amalga oshirish uchun
mas'ul bo'lgan bankning
tarkibiy bo'linmasi

Mijozlarga nisbatan cheklovlar va/yoki moliyaviy operatsiyalar to'g'risidagi ma'lumotlarni tekshirish orqali tahliliy ma'lumot taqdim etiladi. Ushbu tahliliy ishlar mavjud dasturiy vositalardan foydalangan holda sanksiyalar ro'yxatiga mos kelishi tekshiriladi.

Mijozga xizmat ko'rsatadigan bankning tarkibiy bo'linmasidan tekshirish uchun kelib tushgan xabar, shu ish kuni davomida yoki boshqa hollarda tranzaksiyaning murakkabligidan kelib chiqib, zarur hujjatlar qayta o'rganish uchun taqdim etilgandan so'ng amalga oshiriladi.

Taqdim etilgan va mavjud ma'lumotlarni tekshirish natijalariga ko'ra, quyidagi harakatlarni amalga oshiradi:

- a. olingan ma'lumotlar va tekshirish natijalarini so'rov yuborilgan tarkibiy bo'linmaga yetkazadi

- b. javob / so'rov / ma'lumotlarda keltirilgan tegishli ko'rsatmalar doirasida bankning tarkibiy bo'linmalariga maslahat beradi.

5. Mijozlarga xizmat ko'rsatishni to'xtatish (bankka nisbatan ikkilamchi sanksiyalarni qo'llash xavfini hisobga olgan holda)

5.1 Bank mijozlariga xizmat ko'rsatishni to'xtatish

Siyosatda tavsiflangan ish tamoyillaridan har qanday chekinish, shu jumladan, regulyator yoki boshqa vakolatli organlarning ko'rsatmalari asosida qaror qabul qilinishi bank Boshqaruvi tomonidan amalga oshiriladi.

Kuzatuv huzuridagi nazorat kompleks bo'yicha iborat kollegial organ.

Kengashi Risklarni qilish va nazorat qo'mitadan

Risk darajasi yuqori bo'lgan holatlarda, tegishli asoslantiruvchi hujjatlar bank Kuzatuv Kengashi tarkibidagi Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasiga taqdim etilib, ushbu qo'mitaning qaroriga muvofiq amalga oshiriladi.

Qabul qilingan qarorlar bayonnoma bilan rasmiylashtiriladi.

**“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning
Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga
rioya etish Siyosatiga 2-ilova**

Risklarni baholash matritsasi

A) **mijoz turi:** operatsiya ishtirokchilari, shu jumladan, vakillar, Benefitsiarlar va/yoki nazorat qiluvchi shaxslar (50% va undan ko‘p).

Mijoz turi
«Блокировка» choralari va taqiqlarning mavjudligi:
Sektoral sanksiya va taqiqlarning mavjudligi:
Asosiy faoliyatning muvofiqligi:
Hamkor (mijozning kontragenti) haqida ma’lumotlarning mavjudligi:

B) geografik xususiyat

Mamlakat (yoki hudud)
Eron
Suriya
Kuba

C) eksport qilish taqiqlangan tovarlar ro‘yxati

Mahsulotlar
Aviatsiya ehtiyot qismlari va uskunalari
Antennalar
Nafas olish tizimlari
Kameralar
Navigatsiya tizimlari (GPS)
Inertial o‘lchash uskunalari
Integral mikrosxemalar
Neft va gaz uskunalari
Sonar uskunalari
Spektrofotometrlar
Sinov uskunalari
Dvigatellar
Suv osti aloqasi
Vakuum nasoslari
Chip ishlab chiqarish uskunalari
Yarim o‘tkazgichlar ishlab chiqarish uchun qatlamli substratlar
Boshqa mahsulotlar

D) taqiqlangan **ikki maqsadli tovarlar** ro'yxati (TN VED kodi bo'yicha)

E) **taqiqlangan xizmatlar** ro'yxati:

Xizmatlar
Buxgalteriya xizmatlari
Ishonchli xizmatlar
Korporativ xizmatlar
Maslahat xizmatlari
Auditorlik, reyting xizmatlari
Boshqaruv xizmatlari
Konsalting
Arxitektura bo'yicha konsalting
Muhandislik bo'yicha konsalting
Reklama bo'yicha maslahat
Yuridik va auditorlik bo'yicha konsalting
Boshqa xizmatlar

F) **Bank mahsuloti va/yoki xizmati** turi bo'yicha

G) **baholash** paytida BMT, AQSh, Yevropa Ittifoqi va Buyuk Britaniyaning sanksiyalari ostida bo'lgan banklarning BIC kodi bo'yicha ball berish matritsasi.

Kiritildi:

Komplyens nazorat
departamenti direktori

J. Yusupov

Kelishildi:

Risk menejment departamenti
direktori birinchi o'rinbosari

K. Karimov

lingvist

A. Ravshanov

Yuridik departament Metodologiya
boshqarmasi boshlig'i

S. Raxmatullayev

2024-yil 14-fevral

Toshkent sh.

YURIDIK XULOSA № 21

“Biznesni rivojlantirish banki” ATB Komplayens nazorat departamenti tomonidan ishlab chiqilgan **“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etish Siyosati** loyihasi Yuridik departament Metodologiya boshqarmasi tomonidan huquqiy ekspertizadan o'tkazildi.

Mazkur ichki me'yoriy hujjat Adliya vazirligi tomonidan 2000-yil 5-aprelda 916-son bilan ro'yxatga olingan “Markaziy bank tomonidan tijorat banklarining ichki me'yoriy hujjatlariga qo'yiladigan talablar to'g'risida”gi Nizom (Nizomning 3-bo'limi “Tijorat banklarining ichki me'yoriy hujjatlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, unga o'zgartirish kiritish va bekor qilish”) talablariga muvofiq holda ishlab chiqilgan bo'lib, amaldagi qonunchilik hujjatlariga muvofiqdir.

Shuningdek, hujjat loyihasi O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonuniga muvofiq ekspertizadan o'tkazilib, unda korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etish imkoniyatini yaratadigan, korrupsiyaga sabab bo'ladigan omillar aniqlanmadi.

Yuridik departament Metodologiya
boshqarmasi boshlig'i

S.Raxmatullayev

“Biznesni rivojlantirish banki” ATB Axborot va kommunikatsiyalar boshqarmasi
Ichki me’yoriy hujjat loyihasining lingvistik ekspertiza
Xulosasi

2024-yil 4-mart

Toshkent shahri

130 -son

1. Ichki me’yoriy hujjat loyihasining turi: - **Siyosat**

2. Ichki me’yoriy hujjat loyihasining nomi: - **“Biznesni rivojlantirish banki” ATBning Xalqaro iqtisodiy sanksiyalarga rioya etish Siyosati**

3. Lingvistik ekspertizani o’tkazuvchi: - **A.Ravshanov**

4. Lingvistik ekspertiza o’tkazilgan sana: - **2024-yil 4-mart**

5. Loyiha O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 28-oktabrdagi 662-son qarori bilan tasdiqlangan “Normativ-huquqiy hujjatlar loyihalarini lingvistik ekspertizadan o’tkazish tartibi to‘g‘risida”gi Nizom talablariga muvofiq ishlab chiqilgan.

Loyiha matni qisqa va lo‘nda, ta’riflar aniq, imlo, uslubiy, grammatik va orfografiya qoidalariga mos, shuningdek, soha atamalari to‘g‘ri qo‘llanilgan.

Ekspert:

(imzo)

A. Ravshanov